

TRANSCRIPT VAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND
d.d. 13 februari 2020

0. Opening

De voorzitter: Goedemorgen VV-leden. Het is tien uur en ik wil graag op dit moment de eerste VV-vergadering van dit jaar openen. De heer Van Valkenburg heeft laten weten dat hij niet aanwezig kan zijn en de heer Schouffoer heeft mij laten weten dat hij wat later tijdens deze vergadering zich bij ons zou voegen. U ziet op dit moment dat de publieke tribune nog redelijk leeg is. De heer , welkom. Maar ik ben blij dat het initiatief van mevrouw Zandstra dat het goede opvolging verdient en dat op dit moment ook in het gebouw volgens mij negen of tien gasten van de VV zijn, die straks de vergadering zullen gedeeltelijk zullen gadeslaan.

1. Vaststellen agenda

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 1, het vaststellen van de agenda. Zijn er opmerkingen over de agenda? De heer Middendorp.

De heer Middendorp: '...'

De voorzitter: Kunt u even de microfoon gebruiken?

De heer Middendorp: Voorzitter, wij willen graag van de exotennota een bespreekstuk maken.

De voorzitter: Mag ik u vragen, is er, moet het echt besproken worden volgens u? Of is het voldoende dat u een stemverklaring geeft? Omdat dit natuurlijk ook in de commissie besproken...

De heer Middendorp: Ik wil graag, ik wil de Hoogheemraad om een toezegging vragen alstublieft.

De voorzitter: Oké. En dan de heer Simon.

De heer Simon: Ja, het is mooi dat iemand het voor je voeten al het gras weggemaaid, maar als de AWP dat gaat doen over H3, dan willen wij dat natuurlijk ook. En waarschijnlijk zal dat precies de tegenovergestelde toezegging zijn. En ik heb als ik daar gebruik van maak, ook een korte mededeling, dat wil ik wel graag bij puntje drie mededelingen een korte mededeling doen als dat u mij dat toestaat.

De voorzitter: Dat zal ik u toestaan. Dan de heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Doet deze het dan?

De heer ...: Neem deze maar.

De heer Hofman: Ja.

De heer ...: Ik hoef toch niks te zeggen.

De heer Hofman: Nu gaat hij. Geweldig. ... Rood en groen, dat is altijd mijn probleem, rood is stoppen. Wilde graag de beleidsnota een bespreekstuk en we willen een stemverklaring afleggen bij de agendapunt duiker Lookwatering.

De voorzitter: De heer Verhage.

De heer Verhage: Ja voorzitter, ik zou graag bij mededelingen even de tijd willen krijgen om een mededeling te doen namens de Rekeningcommissie.

De voorzitter: Dan is hiermee de agenda vastgesteld.

2. Lijst van besluiten en toezeggingen V.V. 19 december (bijlage: audiotranscript)

De voorzitter: En dan gaan wij nu door naar agendapunt 2, lijst van de besluiten en toezeggingen. Zijn daar nog opmerkingen over? Zo niet... De heer Hofman.

De heer Hofman: Ja, nu doet hij het. Dank u wel voorzitter. Wij willen een opmerking maken ten aanzien van de toezeggingen, Van de zienswijze naar aanleiding van de verordening omtrent bescherming van leidingen. Er wordt aangegeven dat de zienswijzen kunnen beschikbaar worden gesteld. Nou, wij willen graag dat ze inderdaad daadwerkelijk beschikbaar worden gesteld voor het algemeen bestuur.

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Ja, daar wil ik graag op reageren. De zienswijzen, wij dachten dat ze publiekelijk beschikbaar waren, maar dat bleken ze niet te zijn, maar we gaan ze u toesturen op hele korte termijn.

De voorzitter: Dank u.

De heer Van Kretschmar: Voorzitter? Ik heb een vraag aan Hoogheemraad Ouwendijk over de toezegging H01 inzake de planning van de P&C-cyclus. En in hoeverre de zeg maar de inspanningsverplichting tot resultaat heeft geleid tot nu toe.

De voorzitter: De heer...

De heer Ouwendijk: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Dat heeft nog niet tot een direct te melden resultaat geleid, althans niet in die zin dat de volgorde der dingen veranderd kan worden. Wat ik wel toe kan zeggen, is dat we de jaarrekening zo vroeg als mogelijk en dat betekent dus voordat hij definitief is, dus voordat de verklaring en samenvatting van de rapportage van de '...' erbij zit, ter beschikking stellen aan de Rekeningcommissie, zodat het geval er niet op hoeft te lijken alsof dat alles gefocust wordt op die 25e juni, maar dat ergens eind april al er beschikking is over de jaarrekening en dat we dan een wat langere periode hebben om technische vragen te stellen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Ouwendijk: Is dat het antwoord wat gezocht werd?

De heer Van Kretschmar: Ja, nou ik concludeer daar dus uit dat het voor dit jaar in ieder geval ongewijzigd blijft, dat we toch die twee P&C-producten in één vergadering krijgen, dat is juist?

De heer Ouwendijk: Ja, dat is juist.

De heer Van Kretschmar: En dat we daarvoor volgend jaar alles aan doen om dat te voorkomen.

De heer Ouwendijk: Die toezegging heb ik eerder gedaan en die houd ik graag stand.

De heer Van Kretschmar: Ja, prima.

De voorzitter: Dank u wel. Toezeggingen en besluiten gehad en die zijn bij deze vastgesteld.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan kom ik nu naar agendapunt 3, de mededelingen. Ik geef eerst het woord aan de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Ik moet even weer de juiste stukken bij elkaar zoeken. Zoals u al heeft kunnen lezen in iBabs is de 28^e februari en bij de Unie een commissievergadering over muskusratten en beverratten. Daar hebben wij natuurlijk wel onze eigen gevoelens bij, maar daarnaast is er ook nog een demonstratie van Animal Rights en Fauna4Life, die gaat daar demonstreren tegen het gebruik van klemmen en verdrinkingsvallen. Het is een hele vriendelijke demonstratie hoor, er worden geen klemmen gezet op portefeuillehouders, maar nee, we zien graag bij de terugkoppeling van de uniecommissies ook het stukje, misschien een bijdrage van het portefeuillehouder hierover terug. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Verhage: Ja, dank u wel voorzitter. De Rekeningcommissie van Delfland, we bestaan inmiddels ruim een half jaar. En we hebben ook de nodige overleggen gepleegd. En wat wij normaal normaliter zouden moeten doen, is eindejaar een overzicht van het onderzoeksprogramma sturen naar de VV en naar u allen hier aanwezig. Dat is omdat we een half jaar geleden begonnen zijn, niet helemaal gelukt, maar wat ik hier wil vertellen, is dat wij in de loop van volgende week een brief zullen sturen naar u allen, met het onderzoeksprogramma voor dit jaar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn er verder geen mededelingen.

4. Insprekers

De voorzitter: Er zijn ook geen insprekers.

5. Vragenronde

De voorzitter: Dus dan ga ik door naar het vragenronde. Ik heb begrepen, de heer Hofman, dat u een vraag wil stellen, dus als u plaats wil nemen achter de kathedraal.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter. Het vragenruutje. Ik mis de rondvraag, dus vandaar dat ik toch actuele vragen via het vragenronde nu aan de orde stel. Het betreft namelijk het onlangs uitgebrachte boekwerkje, de titel: als het water komt. Wij vinden het toch van belang om dat aan te stippen, te kijken wat de waterschappen gezamenlijk, de kustwaterschappen, in scenario denken, voor ogen hebben, om toch in te kunnen spelen op de ontwikkeling van klimaat en zeespiegelrijzing en daar alert op te zijn. Vroeger was het in

de regio altijd, ja, een soort angstkreet: het water komt. Dat was ook een signaal om alles in veiligheid te brengen en vooral in het rivierengebied. En dat dus heel cruciaal, dat we dat ook in onze ziel blijven hanteren, dat we niet denken van: het zal allemaal wel meevallen. Blijf alert, is ons devies en ga gezamenlijk met de kustwaterschap en Rijkswaterstaat, bezien of er een scenario denken te realiseren is om toch diverse varianten die mogelijk zijn om de kust nog steviger te maken, gewoon te bepalen met elkaar en daarvoor alvast plannen voor klaar te leggen, dat je direct kan opereren als het echt moet.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hofman. Geef ik nu het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Dank aan de heer Hofman voor deze vraag, zeer actueel. Ja, een boek, nou ja, ik zou zeggen: het is een manuscript wat uitgebracht is en in Nederland verspreidt wordt, geschreven door Rutger Bregman. Ik heb het met aandacht gelezen. Ik had het al gelezen voordat de vraag gesteld werd. Het is een wat eenzijdige blik.

De heer Middendorp: Voorzitter, bij interruptie.

De voorzitter: Sorry, ik had de microfoon niet aan, maar we doen geen interrupties tijdens de beantwoording van de vragen. Als u daarna nog iets wil zeggen, geef ik u het woord.

De heer Middendorp: Goed.

De heer Ouwendijk: Ik heb het met aandacht gelezen. Het is een wat, als ik achteraf daarop terugkijk, is het een wat eenzijdige weergave van de werkelijkheid. Dat zeg ik niet als waardeoordeel, maar dat komt om onder andere omdat ik feitelijk vastgesteld hebt dat het Deltaprogramma daar niet in genoemd wordt. Het wordt hier eigenlijk voorgedaan of dat er iets stars in Nederland aan de hand is en dat we het Deltaplan uitgevoerd hebben en dat er daarna niet meer goed nagedacht zou zijn, terwijl we toch allemaal wel weten dat Rijkswaterstaat samen met de waterschappen flexibel inspeelt op de actualiteit, dat er normen zijn met betrekking tot de veiligheid die zien op 2050, dat zijn, dat zijn harde normen, die hebben we met zijn allen ook te volgen en dat in die periode tot 2050 er ruimte is om, ja, te werken aan op basis van andere inzichten aan nieuwe normen, zover dat dat mogelijk is. Dus de huidige zeespiegelstijging zoals hij genoemd wordt, die wordt meegenomen, is meegenomen in de huidige normen en tot 2015 is daar voldoende tijd om daarover na te denken. Flexibel... Een flexibel systeem en het Deltaprogramma, dus niet het deltaplan, maar het Deltaprogramma, is erop gericht om ook in de toekomst te zorgen dat we daar flexibel mee om kunnen blijven gaan. Tot zover mijn antwoord, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: De heer Ouwendijk, is er toch een behoefte aan een opmerking of een vraag, de heer Middendorp?

De heer Middendorp: Ja, ik wilde de heer Ouwendijk er graag op wijzen dat een manuscript handgeschreven is en dat dit eerder een pamflet is. En ik vind ook, ik bedank de heer Ouwendijk ook voor het feit dat hij ons heeft verteld dat hij het inderdaad ook heeft gelezen. Dat, want omdat zo een klein stukje is, is een hele inspanning. Maar serieus, waar het natuurlijk om gaat, is dat er een discussie is over de lange termijn en uw antwoord zou kunnen zijn: nou, over die lange termijn gaan de waterschappen niet, 2050 is voor ons de horizon. Maar het probleem wat wordt aangetikt, is dat de zeespiegel nou, dat blijft stijgen, ook na 2100, of wij dat nou leuk vinden of niet. En er is natuurlijk een discussie over de mate van zeespiegelstijging. En ik interpreteer de vraag van de heer Hofman als volgt, op welke manier wordt hier aandacht aan gegeven? Laat

ik het, of ik kan het ook minder positief formuleren, het Deltaprogramma is dermate adaptief dat daar geen richting van uitgaat. Dank u. Wat is daarop uw, wat is uw reactie daarop alstublieft?

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ik deel voor een belangrijk stuk die analyse die hier gemaakt wordt en ook of de vraag op die manier gesteld wordt. Maar het is natuurlijk niet zo dat er ineens gestopt wordt met nadenken. Iedereen die ziet wat daar gebeurd. En ik denk dat ik in dat verband misschien ook nog even moet wijzen op het kennisprogramma, wat ook in het Deltaplan verweven is. Daar wordt dus continu aan gewerkt en naar gekeken. Het is niet zo dat de Rijksoverheid daardoor, althans vanuit mijn visie, vanuit mijn gezichtspunt, dat de Rijksoverheid zich daardoor laat verrassen. Nee, er zit een bepaalde systematiek ingebouwd, er zit flexibiliteit in en er wordt naar die normen gekeken. Tot zover mijn reactie. Mevrouw Van Hylckama Vlieg.

Mevrouw Van Hylckama Vlieg: Ik zou daarop willen aanvullen, want u reageert ontzettend defensief vind ik. En dat heeft er misschien alle reden toe, dat wil ik u niet ontzeggen, maar dit is wel momentum. Dat boekje is gepubliceerd. Er is overall aandacht voor in de media. Dus mijn vraag aan u is: hoe gaat u gebruikmaken van dit momentum? Er wordt gevraagd om samenwerking, dat lijkt me prima, maar het is ook zo dat we iets expliciets moeten doen, want wij worden gevraagd hierop vanuit de samenleving. En dit is, wat is u nu zegt, dat is, daar heeft u het volste recht toe, maar ik wil even een soort synergetische beweging vooruit van u merken. Wat gaat u doen?

De voorzitter: Ja, dank u wel.

De heer Ouwendijk: Nou ja, daarop is het antwoord denk ik, hoe heet het? Relatief eenvoudig. Mijnheer de voorzitter, wat mevrouw Hylckama Vlieg aangeeft, ja, dat is natuurlijk ook zo, natuurlijk is dat een defensief antwoord, want de vraag die gesteld wordt is gewoon en wat gebeurt er nu? En wat zou er eventueel kunnen gebeuren aan acties die het waterschap daarin zou moeten nemen? Nou, ik ben het wat dat betreft eens met een eerdere spreker die dan aangeeft van: ja maar dat is van de Rijksoverheid, dat ligt ook een eind in het verschiet. En nadenken over een actie waarbij je misschien mee zou liften op een maatschappelijke ontwikkeling, ja, dat is in het kader van deze vraagstelling niet aan de orde geweest. Dus daar kan ik op die manier ook niet op reageren.

De voorzitter: Ik wil eigenlijk de discussie over deze vraag nu beëindigen. Want ik bedoel, ik weet zeker, het hele problematiek van zeespiegelstijging daar is het laatste woord nog niet over gezegd, dus er zal echt de gelegenheid zijn wat verder uit te diepen. Maar ik denk, voor op dit moment is de vraag van de heer Hofman en daar ging het om, is beantwoord. Dus ik zou nu...

De heer Hofman: Ik vind toch wat mijn pleidooi is om niet in te sukkelen, maar gewoon plannen al uitwerken voor de toekomst, omdat je dan gezien een maatschappelijk debat en zeker wat betreft de Noordzee en natuurbelangen en 2000, dat vergt een hele lange looptijd. Dus het is goed in scenario denken al de bepaalde mogelijkheden al uit te gaan werken, zonder dat je per se dat nu al hoeft aan te leggen, maar gezien het debat wat daarop volgt, nou, dan zijn we dus echt trager dan traag, want de looptijd van grote projecten is zowat 20, 25 jaar. Dus dat was mijn pleidooi om wat op stapel te zetten, om naar de toekomst gewoon gesteld te staan.

De voorzitter: De heer Ouwendijk, mijnheer Hofman heeft er al op gewezen dat er een heel groot kennisprogramma opgestart, dus...

De heer ...: Maar de waterschappen ook.

De voorzitter: Waar de waterschappen in participeren. Dus het is zeker niet zo dat men stilzit en we kunnen we kunnen je de informatie of de website in ieder geval toesturen waar u verdere informatie kunt vinden voor wat er allemaal plaatsvindt. Dan wilde ik eigenlijk nu doorgaan naar de tweede vragensteller en dat is mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel voorzitter. Wij hebben ook vragen voorbereid en dat gaat over de invloed van muskusratten op moerasontwikkeling en biodiversiteit. Afgelopen week had ik een gesprek met de muskusrattenvanger in het gebied van Delfland. In dit gesprek kwam naar voren dat de muskusrattenvanger zich zorgen maakte over het toenemende aantal muskusratten in het gebied. Dit in tegenstelling tot het plan van aanpak van de commissie muskus- en beverratten van de Unie van Waterschappen met de titel: muskusratten terugdringen tot de landsgrens. Omdat we later vandaag de beleidsnota exoten Delfland vaststellen en in de afgelopen Commissie Waterkwaliteit en Waterkwantiteit de rapportage-evaluatie effectiviteit natuurvriendelijke oevers Delfland is besproken, passen onze vragen om op dit moment te stellen via het vragenrondje. Tevens vindt er op 28 februari de Commissie Muskus- en Beverratten van de Unie van Waterschappen plaats. Onze vragen richten zich op de negatieve effecten, op de moerasnatuurvriendelijke oever, natte ecologische zones en vispaaiplaatsen en daaraan gerelateerde biodiversiteit. Wetenschappelijk gezien, zijn deze relaties nog niet sterk onderbouwd, maar studies en praktijkervaringen van zowel de muskusrattenvangers als ons als Ongebouwd, laten echter een overtuigend bewijs zien dat de rol van muskusratten onderschat wordt. Muskusratten zullen voor de meest smallere moeraszones, zoals rietkragen en voor landingsvegetatie, maar ook gewone boerensloten, een sterke remmende factor op de ontwikkeling van onder andere de biodiversiteit zijn. Nu hebben wij een vijftal vragen. Ten eerste, kan de portefeuillehouder een overzicht tonen van het aantal gevallen gevangen muskusratten in het gebied van Delfland over de afgelopen vijf jaar? Kan de portefeuillehouder een overzichtskaart van het gebied tonen met daarin de natuurvriendelijke oevers, natte ecologische zones, vispaaiplaatsen, met daarbij het aantal gevangen muskusratten in het jaar 2019? Is bij de portefeuillehouder bekend dat de bescherming van de NVO's, natte ecologische zones, vispaaiplaatsen tegen vraat van ganzen door middel van gaas, het voor de muskusrattenvanger moeilijker is om de muskusratten te vangen? Tevens de vraag of de portefeuillehouder bekend is met het graven van muskusratten onder het gaas door verder de dijk in, waardoor dichter de veiligheidszones risico's worden gelopen. Meerdere keren is door onze fractie, maar ook door andere fracties gevraagd of er een verruiming kan komen van de taken van de muskusrattenvanger, vooral in het voorjaar, loopt de muskusrattenvanger regelmatig in het gebied. Kan de portefeuillehouder bij de Unie van Waterschappen inbrengen en op aandringen ook op nevenvangsten, zoals de rivierkreeften te vangen en in het voorjaar de ganzeneieren te schudden? In de rapportage Evaluatie Effectiviteit Natuurvriendelijke Oevers, Delfland, komt de muskusrat in het geheel niet voor. Heeft de portefeuille een beeld van zowel de financiële als de materiële schade die de muskusrat aan de oevers in Delfland heeft gebracht? Dat waren mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dijkshoorn. Geef ik nu het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Bedankt voor de vragen. Heb ik kort geleden over het muskusrattenbeleid gesproken in deze vergadering, ten aanzien van de effectiviteit, waarvan we al jaren tussen de tweehonderd en de zeshonderd muskusratten in ons gebied, ten aanzien van de effectiviteit zien we geen aanleiding om dat beleid daarop aan te passen. In zijn algemeenheid zien we ook geen problemen voor natuurvriendelijke oevers. Dat bij elkaar, maakt dat een eerste aanpassing zo op het eerste gezicht niet aan de

orde is. Dan zijn een aantal vragen mijnheer de voorzitter, dat zijn wel vergaande detailvragen, met wie wat en waar qua muskusratten. Die detailinformatie, die zou ik graag op een nader tijdstip schriftelijk aan willen leveren, dan is dat denk ik een beter antwoord dan nu op dit moment aan detail op in te gaan

De voorzitter: Dank u wel de heer Ouwendijk. Mevrouw Dijkshoorn, heeft u nog een aanvullende vraag hierover?

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, wij zouden graag dat in ieder geval mee willen nemen op 28 februari ook in de commissie vooral over de nevenvangsten. We praten vooral vaak over de probleemoverlast van ganzen, noem maar op, ja, we hebben het gevraagd of schouwmeesters dat mogen doen en het stopt steeds. We willen graag dat u dat verder ook inbrengt, want ik denk dat er ook overal in de landen die problemen zijn. En de rattenvanger merkt zelf ook, hij loopt erlangs, maar hij mag eigenlijk niet doen. En hij, ja, het is een makkelijke combinatie om dat ook meteen mee te nemen. En wanneer het door simpele bevoegdheid wel kan, kunnen we en ik denk dat het ook in het voordeel is van de Partij van de Dieren die dat ook wel graag zou willen, dan hoeft u ze later niet af te schieten, maar u kunt aan de voorkant er al aan werken. En ik denk dat daar geen enkele probleem tegen zou moeten zijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Simon, u heeft een aanvullende vraag

De heer Simon: Nou, ik was eerst blij dat u zei van, er mochten geen vragen gesteld worden tijdens een vragenronde, maar ja, nu word ik wel heel erg getriggerd. Kijk, ik zal het verzoek om dit in te brengen en vooral die bijvangsten, ja, dat vinden wij ook heel belangrijk, maar het probleem is, dat de manier van vangen, daar heb ik al op gewezen in mijn mededeling, ja, dat leidt tot een gruwelijke dood. En alles om dat, die dood te verminderen, ja, dat juichen we natuurlijk toe, maar dan moet u ze gewoon eigenlijk helemaal niet vangen. En zoals u aan portefeuille ook aangaf, van ja, er is helemaal geen invloed op de natuurvriendelijke oevers, dus ja, waarom zou u hier nog extra beleid over gaan maken? O, mijn vraag is, nee, ik heb eigenlijk nog geen vraag.

De voorzitter: Oké, dan is daarmee zeg maar de vraag voor dit moment beantwoord en u krijgt zeg maar een meer gedetailleerde antwoord op uw vragen zo spoedig mogelijk. Dank u wel.

6. Stukken ter kennisname

De voorzitter: Dan gaan wij nu door naar, even kijken, agendapunt 6, de stukken ter kennisname.

06.01 Audiotranscripten commissies Bestuur, Financiën en Organisatie, Waterkwantiteit en Waterkwaliteit van 28 januari 2020 en Waterveiligheid en Waterketen van 29 januari 2020, inclusief verzamelformulier

De voorzitter: U heeft de audiotranscripten ontvangen en u heeft het verzamelformulier ter kennisname ontvangen. Ik neem aan dat daar geen verdere opmerkingen over zijn.

B Besprekingsstukken

De voorzitter: Dan wil ik eigenlijk doorgaan naar de besprekingsstukken.

B.00 Notitie portefeuillehouder over businesscase Aquon

De voorzitter: Eerste besprekingsstuk betreft de notitie. Er is, u heeft in uw documentatie een zeer uitgebreide businesscase ontvangen voor centralisatie van Aquon. Daar is in de commissie uitgebreid over gesproken. Mijn afdronk daar van het gesprek in de commissie was dat de commissieleden ook begrijpen hoe de en steun hebben voor de centralisatie, maar er bleef nog steeds een vraag overeind van: wat vindt nu precies, wat is het standpunt van het college? En daarom is toen de toezegging gemaakt dat er een notitie zou komen waar het standpunt van het college in zake de aankomst centralisatie nog een keer helder uit de doeken gedaan zou worden en die ligt voor. Ik wil voordat ik eventueel het open voor bespreking, wil ik de portefeuillehouder nog vragen of hij nog een inleidende opmerking wil maken op de notitie die voorligt. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Naar aanleiding van de behandeling in de commissie is inderdaad de vraag voorgelegd om een notitie met de samenvatting en uiteindelijk ook het standpunt van het college op te nemen. We hebben dat daar op dat moment wel woordelijk met elkaar gedeeld en ook uitgebreid besproken. Te doen gebruikelijk is blijkbaar om er een notitie aan toe te voegen. Daar hebben we ook graag aan voldaan en we zullen dat in het vervolg bij in voorkomende gevallen natuurlijk op dezelfde manier blijven doen. Over de inhoud, ja, daar heb ik in een aanleiding van de behandeling in de commissie niets aan toe te voegen. Wat mij betreft is het een weergave van hetgeen we daar op dat moment besproken hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan open ik nu de beraadslaging over deze notitie. Wie kan ik het woord geven bij, van de fractie, mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst dank voor de notitie die wij gekregen hebben. We hadden hem eigenlijk het liefst al wel gehad met de commissie. Dat had iets makkelijker geweest en dat is vooral ook omdat we eigenlijk niet precies wisten: maar staan we met die businesscase? Wat wordt er van ons verwacht en wat moeten we er precies meer aan? Het is een uitgebreide businesscase. We hebben een goede uitwerking daarin gezien, van ook de opties wat er zijn. Toch zijn er nog wel wat vragen. En we kunnen de technische vragen, maar die wil ik eigenlijk toch een beetje achterhouden om die niet echt te stellen in de VV, dat blijft gewoon zo. Wat dat betreft hebben we nog vragen over, nou ja, er is vanuit het verleden heeft natuurlijk Aquon een uitgebreide, ja, een dossiervorming. Als je op iBabs ook maar gaat zoeken, de kom je heel veel stukken over iBabs tegen. En dan is misschien het voordeel dat we nu een Hoogheemraad hebben die geen last heeft van het verleden en er nieuw in kan staan en het goed kan beoordelen en op zijn manier de goede uitwerking voor ons voor Delfland kan doen. Aquon, mogen we toch wel heel scherp op blijven en moeten we ook zijn. Want steeds wordt er toch wel eens met datum een loopje genomen. Eerst zou er in de zomer al de businesscase zijn, dat wordt dan weer iets vertraagd. Als wij vragen: mag er uiterlijk in een brief uiterlijk 15 oktober willen wij de businesscase hebben, ja, dan komt hij toch zeven november, de businesscase. Het zijn misschien maar kleine punten, maar dat geeft bij ons nog wel eens een, ja, een verkeerd gevoel over Aquon. We hadden ook verwacht dat we eigenlijk iets meer gestuurd zouden worden voor Delfland over de hele businesscase. Helaas ook bij de commissie is niet door alle partijen, het was eigenlijk een ingekomen stuk en dat hadden we eigenlijk ook als besprekingsstuk dan willen zien, want niet alle fracties hadden dit op de agenda gezet. Dus wat dat betreft had het vandaag ook helemaal niet op de agenda gekomen als het niet geagendeerd was in de commissie. Dus en toch wordt er een belangrijk besluit genomen in maart in de GR. Dus wat dat betreft zouden we weleens heel goed op een rijtje willen zien van, wat zijn onze rechten en bevoegdheden bij een GR? Wat mogen wij en wat wordt er? Want eigenlijk hoeven wij geen besluit te nemen en neemt de portefeuille het alleen, maar het lijkt me handig als een

portefeuillehouder namens Delfland in de GR zit, zich toch gedragen mag voelen ook door de VV. Nou, wij hebben eigenlijk als we de scenario's ook door kijken en dan in het kort komen we uit op, ja, twee punten eigenlijk of we houden Tiel of we gaan de nieuwbouw doen. Bij nieuwbouw hebben we dan wel een aantal nog vragen van: ja, is de locatie, wat gaan we daarmee doen? Hoe gaan we dat verder uitwerken? Hoe komen we erop, neemt dan is vooral onze vraag, wordt er nu straks in maart echt een beslissing genomen vanuit die scenario's, we gaan de een verder? Of is er nog een mogelijkheid dat wil zeggen van: ja, Aquon, bewijs jullie maar met jullie businessplan wat jullie hebben en de toekomst. We houden toch Tiel voor die tien tot vijftien jaar en gaan ons nader verder inzetten of gaan we echt daadwerkelijk naar nieuwbouw? En dan is zeker onze vraag van: waar gaan we dan zitten? En dat zijn dan eigenlijk de technische vragen, waar gaan we wel zitten? Zitten we bij Tiel goedkoper, grond, allerlei kosten? Kunnen we niet een bestaand gebouw? En dat roept dan meer vragen nog weer op om dat te doen. Dus ik hoop dat u onze zorgen weg kunt nemen straks in uw antwoorden en dat u dan misschien wel een unaniem besluit van de VV kunt meenemen. Maar we hebben toch nog wel wat zorgen erom. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de VVD-fractie. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja voorzitter, dank u wel. Ja, zoals net al aangegeven, het heeft een geschiedenis. Die hebben wij als fractie niet allemaal mee gehad in lijfelijk zelf, maar we respecteren die natuurlijk gewoon wel. En wij beoordelen dit besluit gewoon, zoals het nu voorligt. En nou, de notitie die geeft volgens ons een goed overzicht van alles wat er gebeurd is en wat er nu eigenlijk van ons gevraagd wordt. Dus daar zijn we heel duidelijk mee. En ja, het komt er dus op neer dat in 2016 het AB van Aquon heeft gezegd: wij gaan naar één locatie, mits er aan twee voorwaarden kan worden voldaan. Nou, dat is dat die nieuwe strategie werkt en dat de businesscase het naar één locatie gaan rechtvaardigt. Nou, dan is nu de grote vraag: vinden wij als VVD-fractie of dat gelukt is? De businesscase is wat ons betreft zeer uitgebreid uitvoerig met een second opinion erover heen. Dus wat ons betreft, is daar gewoon ruimschoots aan voldaan en staat hij als een huis. Dus daarmee is aan die voorwaarde voldaan. Nou, dan is er nog, de drie opties zijn er. Gaan we, blijven we in Leiden, blijven we in Tiel of gaan we nieuwbouw? En wij zijn voor die laatste optie, omdat gewoon op de lange termijn dat de meeste voordelen biedt op zo een beetje elk vlak. Wat ik nog zowel mee zou willen geven, wat ik net ook al een beetje proefde, willen we de portefeuillehouder in het overleg als ware een besluit meegeven of gedragen oordeel van de VV meegeven. Dus we zouden het goed vinden als wij als VV daar een duidelijke opdracht mee zouden kunnen geven, zo moet ik hem zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter. Onze fractie vindt toch, ondanks de uitvoerige beschouwingen en alle businesscaseverhalen, dat er nog wel een aantal onzekerheden zijn die eigenlijk, ja, te marginaal zijn om een finaal besluit te nemen, nieuwbouw of niet. Wij vinden het van belang om die nieuwbouw zoals de vorige sprekers ook hebben aangegeven, wat beter aan te duiden wat betreft locatie en vooral ook het belang voor de medewerkers en het laboratorium. Dat moet toch wel met waarborg omgeven worden, dat in feite dat zorgvuldig geschiedt, die overplaatsing. En daar vinden wij eigenlijk dat het aan schort en dat dat aspect te weinig nog onder de aandacht is gebracht. Wij vragen de vertegenwoordiger, portefeuillehouder in het overleg om hier nog expliciet op te wijzen wat betreft onze inbreng. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank u wel voorzitter. Wij danken de portefeuillehouder voor het goede stuk wat we nu hebben gekregen. Het is jammer dat hij niet al in de fractie of in de commissie aanwezig was, want het geeft

wel een heel beeld van, nou ja goed, het standpunt ook wat het college zou willen innemen. Het is in ieder geval goed om te zien dat Aquon inderdaad goed draait en zeker nadat we jarenlang toch wel ontevredenheid hadden vanuit ons waterschap en ook vanuit andere waterschappen. En ja, de businesscase die nu voorligt, die geeft in ieder geval voldoende aanleiding om met vertrouwen naar de toekomst te kijken. Dan is het tweede punt nader over de locatiekeuze. Voor mijn fractie was het, stond het altijd als een paal boven water dat één locatie, dat dat uiteindelijk de absolute voorkeur zou hebben. Dat hebben we ook in het verleden hebben we dat een aantal keren uitgesproken en ik ben ook blij dat dat er nu uit is gekomen, dat dat inderdaad ook de beste optie is. Alleen als je het stuk leest, dan zie je inderdaad, nou ja goed, de keuze op basis van de cijfers die nu gepresenteerd worden, dat lijkt ons prima. Maar de onderbouwing van die cijfers, daar hebben we nog wel wat twijfels bij, ook omdat de locatie van de nieuwbouw, waarmee vergeleken wordt, die is, ja, die wordt niet genoemd. Ergens in het middengebied, maar daar wordt wel op basis van die locatie wordt wel inderdaad de kosten van nieuwbouw, grond en koop, enzovoort, enzovoort, wordt bepaald. En ik, wij verwachten dat daar ook best wel een grote onzekerheid onder zit. Daarom, maar omdat wij slechts, nou ja, niet hier een besluit over kunnen nemen maar slechts mee kunnen geven onze aandachtspunten zijn, wil ik u die in ieder geval alvast meegeven. Ik hoop dat u alert bent op de onderbouw, dus van die verdere locatiekeuze en dat u daar ook mee uitleg over kunt en meer, ja, meer informatie over kunt krijgen. Verder willen wij ook meegeven dat wat ons betreft die locatiekeuze in ieder geval uitgebreid en goed besproken moet worden met het personeel en ook duidelijk moet worden dat het inderdaad een voordeel is voor de productie en met name ook de uitbreiding van de productie, dat dat mogelijk is. Daar lees ik over het stuk lees ik daar vrij weinig over, behalve dan een uitbreiding met andere waterschappen, maar het lijkt me goed als je toch voor nieuwbouw gaat, dat je dan ook zorgt dat je daar aandacht aan besteed. Verder hopen we dat de nieuwe locatie en de werkwijze dat die energie- en klimaatneutraal kan worden, dus dat daar in ieder geval rekening mee gehouden wordt en dat bestaande apparatuur die nog goed functioneert, dat die in ieder geval meegenomen wordt, zodat we niet onnodige, ja, vuilnis krijgen, maar dat dat dus circulair wordt. Dus het lijkt, kortom, het lijkt voor onze fractie lijkt het een leuk logische keuze, maar graag nog wat nadere onderbouwing. En ja, we vinden het vooral goed dat er geen stilstand van activiteiten is en dat Aquon nu op de nieuwe locatie als daarvoor gekozen wordt in maart, ja, nog beter en nog efficiënter gaat functioneren.

De voorzitter: Dank u wel. Water Natuurlijk, wie mag ik het woord? Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Bij de laatste twee opmerkingen van het CDA, daar wil Water Natuurlijk zich ook bij aansluiten om mee te geven dat belangrijk is dat het gebouw klimaatneutraal is en dat de apparaten worden gebruikt, het zij hergebruikt. Verder, het is een gemeenschappelijke regeling, dat betekent dat de VV enigszins op afstand staat. Wij hebben aan de portefeuillehouder gevraagd om een notitie te schrijven waarin duidelijk wordt gemaakt waar DNH staat. Wij vinden dat dat met deze notitie heel helder verwoord is en voor ons zijn we dan ook voldoende geïnformeerd. Hartelijk bedankt hiervoor.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel voorzitter. Ook wij zijn blij met de notitie. We zijn vaak kritisch over de kwaliteit van stukken, maar we zijn ook wel zo dat we graag een compliment uitdelen aan de organisatie die in korte tijd deze zeer heldere notitie heeft samengesteld, dus bij deze. Het is duidelijk dat centralisatie loont, echter, zoals al eerder opgemerkt, zijn er natuurlijk nog een aantal onzekerheden. En daarvan heeft de portefeuillehouder ook gezegd dat dat helaas de realiteit is, maar ik denk wel dat we hier moeten constateren dat we ook in de vervolgstappen als VV gaarne worden meegenomen en niet zozeer dat we daar een besluit in kunnen nemen, maar dat we wel op de hoogte blijven hoe dit scenario zich verder ontwikkelt. En dan ten

aanzien van de locatiekeuze voor de nieuwbouw, wil ik opmerken dat er een groot bedrag aan frictiekosten begroot is, voor dat scenario drie en dat natuurlijk de locatiekeuze ook een direct verband heeft met die frictiekosten. Dus daar moeten we ook heel kritisch op zijn, waar komt nu dat gebouw en wat is de ideale plek in het land om dat neer te zetten? Ook omdat er gezegd wordt, dat de plaats van het gebouw ook de motivatie van het personeel en het behoud van de kennis het beste ondersteund. Dus dat zijn hele belangrijke factoren die aan die locatiekeuze ten grondslag liggen. En wij begrijpen dat op dit moment dat nog niet besloten kan worden, maar dit is wel een heel cruciaal punt, dus dat willen we graag meegeven aan de portefeuillehouder om daar, ja, zichzelf goed over te laten informeren. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Fekkes: Dank u voorzitter. Ik sluit me aan bij de complimenten van de heer Van Kretschmar over de duidelijkheid van de notitie. Het geeft een zeer inzichtelijk beeld welke keuze de voorkeur heeft. En ja, er zijn natuurlijk altijd een paar open einden en dat is ook wat door vorige sprekers genoemd, de plaats van de locatie, die is wel degelijk natuurlijk van invloed op het feit hoeveel medewerkers er wel of niet meeverhuizen. We hebben soortgelijke problemen gezien dat het kabinet had besloten om een bepaalde kazerne naar Zeeland te willen verschuiven, maar vervolgens haakte iedereen af en dat is ook niet de bedoeling, want er zit natuurlijk wel een stuk wat we ook moeten proberen in stand te houden. Dus ik vraag daar toch dringend de aandacht voor. En voor de rest, adviseer ik conform het voor het voorstel van het college om voorstel drie voor het voetlicht te brengen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Het werk van de Aquon is heel erg belangrijk voor ons in het waterschap en voor al onze inwoners. Vanochtend was in het nieuws dat de kwaliteit van het drinkwater toch onder druk zit en dat weten we juist omdat we dat heel erg goed kunnen meten wat er in het drinkwater zit en wat wij ook lozen. Gisteravond is onze fractie ook naar een film geweest, Dark Waters, en ook daar speelt waterkwaliteit een bijzonder belangrijke rol en Aquon zit midden in dat speelveld. We hebben een goede notitie gekregen en daarin zien we dat er een lichte voorkeur is voor variant drie zijnde nieuwbouw, maar we zien ook dat dat weinig significant is en dat er nog heel erg veel risico's in spelen. En dat maakt dat het toch wel een beetje lijkt alsof het lood om oud ijzer is en dat is het wat ons betreft niet. Als we kijken naar de businesscase, hoe goed hij is uitgewerkt, dan zijn sommige dingen heel erg heel erg uitgewerkt en andere dingen wat minder. En één ding die wat minder uitgewerkt is in dit stadium, is welke locatie en wat voor een soort nieuwbouw er aan de orde is in variant drie. Er zijn al wat wensen geuit over de soort van nieuwbouw, klimaatneutraal en dergelijke. Maar zoals de heer Fekkes net zei, ik denk dat we als heel erg belangrijk punt ook het personeel moeten meenemen. En op dit moment vindt je makkelijker een baan dan een huis, dus op een locatie die niet goed geschikt is, wat minder goed bereikbaar is of ook een locatie die weinig inspirerend is, zie ik als een heel grote bedreiging voor Aquon. Dus wat dat betreft, bij de voorbespreking in de commissie heeft de Hoogheemraad gezegd dat de OR goed is meegenomen, maar wat de OR echt vindt van de nieuwe locatie, dat weten wij nog niet en wellicht kunnen we dat ook niet weten, omdat die nieuwe locatie en de vorm van inrichting daarvan niet duidelijk is. Ik zie het dan ook echt als een risicopunt voor Aquon dat de nieuwe locatie ook echt passend moet zijn voor de medewerkers en ook het bedrijf gewoon goed moet faciliteren en uiteraard vinden wij dat ook belangrijk voor het personeel zelf, dat zij een goede plek vinden. Wat dat betreft, sluit ik me wel aan als fractie bij de allerlaatste regel van de nieuwe notitie die u zegt dat het de verwachting is dat de motivatie van het personeel en het behoud van de schaarse kennis het grootst is bij scenario drie, dat onze verwachting, nu zelf ook echt waar moeten maken. En ik hoop

dat dat je daar dan ook heel strak op steunt en monitort dat we niet alleen kijken naar de kosten van de nieuwe huisvesting, maar ook dat Aquon daadwerkelijk wordt gefaciliteerd. Ik wil daarbij toevoegen dat we komen uit een moeilijk traject voor Aquon, maar dat datgene wat wij zien en wat wij hebben gehoord bij de presentaties de afgelopen periode, dat dat ons heel veel vertrouwen geeft. En dat vertrouwen willen we ook vertaald zien in onze steun voor een nieuwe locatie met alle randvoorwaarden zoals gezegd. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Nou, allereerst kan ik aansluiten bij de meerderheid van de sprekers dat dit een hele heldere notitie is, waar het standpunt van het college duidelijk naar voren komt. En ik denk dat dat de vraag is. Is al een paar keer gezegd, is niet misschien, verdient niet een schoonheidsprijs. Het gaat hier over, nou ja, toch een financieel, maar ook een bestuurlijk belang van Delfland, financieel uiteraard, we betalen voor de meetvraag. Maar ik ben ook heel blij dat de mensen ook verder kijken naar ons bestuurlijk belang en dat dat is vooral richting het personeel en de mogelijkheid van, ja, de frictiekosten tijdens verhuizing. Ik ben ook blij dat dat voorbeeld van Zeeland door de heer Fekkes werd gememoreerd. Ik heb destijds bij de gemeente Utrechtse Heuvelrug gezeten om te kijken of daar vanuit de gemeente een onderzoek vanuit de Rekenkamer gedaan kon worden naar deze verhuizing. Helaas heb ik dat niet uitgevoerd, maar ik kan u vertellen dat de huidige Rekeningcommissie binnen Delfland heel erg scherp wil kijken naar gemeenschappelijke regelingen, dus dat wordt vervolgd. Maar zoals ik zeg: heldere notitie, mooi op tijd nog, jammer dat het inderdaad zo is ingekomen en de vraag is natuurlijk, ja, uiteindelijk van: ja, wat is onze rol van de VV, in dit hele proces? En ik denk dat dat een vraag is ook richting de portefeuillehouder van, ja, dat moet gewoon een keer duidelijk zijn van waar wij als VV staan in dit besluit en wat onze rol is en wat is onze invloed? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan tenslotte de heer Heijboer.

De heer Heijboer: Voorzitter, dank u wel. Ook de AWP wil de portefeuillehouder danken en voor de heldere notitie en vragen of die dank ook wil doorbrengen aan het ambtelijk apparaat. Uit de notitie valt te lezen dat de duidelijke voorkeur is voor variant drie, maar dat de varianten ook dicht bij elkaar liggen. En eerder is al opgemerkt dat veel afhangt van de nieuwe locatie, maar niet te vergeten, ook de verkoop van de bestaande locaties. In het Trivium staat heel veel te huur en wordt zelfs gedacht om gebouwen slopen. Dus de vraag is ook de onzekerheid over de bestaande gebouwen mee te nemen van: kun je die verkopen en voor welke prijs? En daaraan gekoppeld is eigenlijk onze vraag aan de portefeuillehouder van: is er een moment denkbaar dat er nog een besluit, een go, no go genomen kan worden als bijvoorbeeld door krapte op de bouwmarkt en de bouwers, de bouwpreizen gaan stijgen, misschien is de grondprijs wat duurder dan verwacht en als de opbrengsten lager zijn, kan de businesscase zomaar heel anders uitvallen. Is er op dat moment nog een moment te bedenken waarop Aquon terugkomt naar de VV en zegt van: kijk, dit is nu een nieuwe situatie, besluit om wel of om niet door te gaan op de gekozen weg? Nou, voor de rest, staat of valt de businesscase met het vertrouwen wat we in Aquon hebben, want de businesscase rekent pas over tien jaar recht. En ik denk dat wij mogen concluderen dat we het vertrouwen hebben dat we nog tien jaar van de GR met Aquon zullen genieten en daarom heeft variant drie ook onze instemming.

De voorzitter: Dank u wel de heer Heijboer. Toch geef ik nu het woord aan portefeuillehouder de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik zal voordat ik op de vraag in ga even een paar algemene opmerkingen maken waarmee ook een aantal vragen denk ik wel getackeld zullen worden. Laat ik

beginnen met dat ik met genoeg de complimenten aanvaard voor de notitie en ik zal ook zorgen dat die ter bestemde plekken aankomen, bedankt daarvoor. Even over de GR in het algemeen, in de GR vult deze Hoogheemraadschap de rol in van algemeen bestuurslid. Dat betekent dus dat hij daar niet voor het belang van Aquon zit, maar als eerste voor het belang van de partij die hem in het AB gezet heeft. En dat is in dit geval het hoogheemraadschap van Delfland. In de Rekeningcommissie is op dit moment ook actueel de relatie tussen de Verenigde Vergadering en de gemeenschappelijke regeling of eigenlijk meer die meer in het algemeen de verbonden partijen. Duidelijk is, de Verenigde Vergadering, bij dit soort constructies op achterstand staat, omdat ze geen, volgens de wet in ieder geval, geen directe invloed heeft, dus vooruitlopend op allerlei ontwikkelingen en dingen die misschien in de toekomst plaats gaan vinden, ik hecht eraan om in ieder geval het gevoel, de mening, het besluit, hoe u het ook wilt formuleren, van de Verenigde Vergadering uit te dragen in het algemeen bestuur van Aquon. Dat is iets anders als in Aquon een bepaalde positie of een bepaald besluit af te dwingen, want dan zit je met meer partijen zeg maar in het algemeen bestuur. En dan zul je dus ook consensus en dan nog mooie anonimiteit, maar dat we in ieder geval overeenstemming moeten bereiken over wat je daar dan wel of niet gaat doen. Dat even over de GR zelf, twee, is dat er zijn door de meeste partijen opmerkingen gemaakt over het personeel van Aquon. Nou ja, ik ben daar zelf natuurlijk wel heel blij mee. Personeel is, als ik het zo oneerbiedig mag zeggen, zeker in een hoogwaardige technische omgeving als die van Aquon, een belangrijke asset en die moet je koesteren. Wat opvalt bij Aquon, wat mij in ieder geval opviel, ik heb al in een aantal GR-en gefunctioneerd, maar ik heb het nog niet eerder meegemaakt dat bij de vergaderingen van het algemeen bestuur altijd een delegatie van een OR aanwezig is. Dat mag, want een vergadering van de gemeenschappelijke regeling is per definitie openbaar, dus daar kan iedereen aansluiten. Dat betekent, dat betekent niet, maar dat geeft in ieder geval weer dat het personeel daar natuurlijk ook goed bij betrokken is. De OR is natuurlijk ook officieel geconstateerd en het personeel heeft de voorkeur voor de vestiging op een nieuwe locatie en natuurlijk onder allerlei soorten van randvoorwaarden, bereikbaarheid en dat soort belangrijke zaken. Dan ga ik nu even de vragen langslopen die gesteld zijn en voor zover ik daar antwoord op kan geven, zal ik dat dan ook te doen. Mevrouw Dijkshoorn, die had het over de tijd die we met betrekking tot de businesscase, dat was eerst oktober en toen is dat in de tijd opgeschoven. Ik meen me te herinneren dat ik steeds gezegd heb: we zullen zorgen dat voor het einde van het jaar de businesscase bij Delfland is en dat ik in de laatste week of zo of in december ergens gemeld van nou, dat wordt het niet, maar dan wordt het wel heel vroeg in januari. En dat was ook zo, we hebben die businesscase toen ook direct zonder commentaar beschikbaar gesteld om u in ieder geval, want ja, ik heb hem hier liggen, het is een knap pak papier, voldoende gelegenheid geven om u daar ook in kunnen verdiepen. Dus dat over even over dat tijdspad, de heer Simon die had het daar ook al over, die had het erover van ja, het is misschien niet zo een charmante procedure, maar dat heeft natuurlijk alles te maken met het feit dat er ook geen formeel besluit vereist is van Verenigde Vergadering. Dan de heer Oostvogels die eigenlijk zegt van: nou, ik heb wel een opdracht mee, ja, ik zou zeggen, dat zou dan nader ingevuld moeten worden, maar wellicht is de beantwoording van deze vragen en de manier waarop het college en deze hoogheemraad tegen GR in het algemeen en deze GR Aquon in het bijzonder aankijkt al wat dat betreft voldoende garantie dat dat op de juiste manier gebeurt. Nou, er zijn wat vragen geweest en de heer Hofman had het ook over onzekerheden. Ja, dat is natuurlijk de essentie van een businesscase, dat je een aantal aannames doet over ontwikkelingen in de toekomst en dat doe je in de eerste instantie zelf. Dat heeft Aquon zelf gedaan. Dan laat je dat door een onderzoeksbureau nog eens valideren en nog een keer valideren, maar er blijven natuurlijk altijd onzekerheden en aannames inzitten. Nou, de heer Jansen die had het, en andere hebben dat ook gedaan, onder andere over aanschaffen van dat ontroerend goed. Nou, uit de businesscase blijkt dat de grondprijs in ieder geval daar geen onderdeel van is, die zit daar, neutraal in. Dan met betrekking tot, ja, meer info over de locatie, het spreekt voor zich dat zodra wij enigszins zicht hebben op wat dat gaat worden, dat we dat dan ook met u zullen delen als dat mogelijk is. En dan mogelijk in de zin dat het het aankoopproces voor zover daar sprake

van is natuurlijk niet door gefrustreerd wordt. De heer Jansen had het ook over, ja, denk aan autonome groei, dat klopt, maar ja, je moet natuurlijk niet een businesscase per definitie zeg maar rechtsscheef definiëren dat er allemaal, je moet uitgaan van reële getallen. Dan een opmerking over...

De heer Jansen: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: ja, ik wil even mijn vraag nog verduidelijken. Mijn vraag was, maar stond het was niet zozeer hou rekening met de uitbreidbaarheid in de businesscase en in de keuze, maar als er eenmaal keuze is gemaakt, bijvoorbeeld voor de nieuwbouw, hou dan rekening dat het uitbreidbaar is. Dus dat is eigenlijk het punt wat ik mee wil geven aan u in het AB van Aquon.

De heer Ouwendijk: Ja, dat is een duidelijke toevoeging. Neem geen '...' beslissingen in dit traject, zo leg ik dat maar uit. Ik heb zelf dat wel een beetje uit de businesscase kunnen lezen. Ja, klimaatneutraal, mevrouw Jenniskens, ja, ik denk dat en ook de heer Jansen, maar ik denk dat dat een vanzelfsprekendheid is, maar ik wil dat voor zover het nog niet uitdrukkelijk in de businesscase genoemd is, wel onder de aandacht brengen van het algemeen bestuur en de directie van Aquon. Maar op het moment dat je spreekt over nieuwbouw, dan bouw je volgens de laatste standaards en de laatste inzichten. De heer Kretschmar van Veen vroeg of wij als D&H in ieder geval de verenigde vergadering in voldoende mate bij de toekomstige ontwikkelingen willen meenemen. Het antwoord daarop is natuurlijk ja. Alleen terwijl ik het uitspreek, realiseer ik me ook: en wat is dan in voldoende mate en wat zijn dan en wat zijn dan de ontwikkelingen? Maar op het moment dat wij informatie krijgen over deze GR die delenswaardig is, dan zullen we dat zeker ook zo snel als mogelijk doen. De heer Hombergen, die vroeg naar ook naar de locatie in combinatie met personeel, nou, ik heb dat al aangegeven, het personeel is daarbij betrokken, bij het hele traject betrokken geweest, volop geconstateerd, heeft ook een keuze gemaakt voor die derde optie in de onzekerheid ook verkerende dan wat die locatie dan zou worden. Dus dat betekent dat zij daar ook het volste vertrouwen in hebben dat dat ook de beste uitkomst zou moeten zijn.

De heer Ouwendijk: De heer Simon, nou, ik heb het al aangehaald, de rol van de GR in combinatie met de Rekeningcommissie, daar staat dat volop in de agenda. En uiteindelijk werd de vragenrij gesloten door de heer Heijboer, een opmerking over de grondprijzen, die heb ik al gemaakt. Daar zou ik nog aan toe kunnen voegen dat er werd onder andere door de heer Heijboer gesproken over onzekerheid met betrekking tot verkoop van bestaande locaties. Nou, zoals u weet en ik inmiddels ook, waren er eertijds drie locaties en ook het vervreemden van de locatie in Breda, dat is eigenlijk en dat heeft natuurlijk alles te maken met de tijdgeest, maar dat is vrij vlotjes verlopen. Die is inmiddels verkocht. Tot zover mijn beantwoording mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Ouwendijk, voor de uitgebreide beantwoording. Dan geef ik u nu de gelegenheid om nog in tweede termijn een opmerking te maken, mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel. Dank u wel voor de antwoorden. Wij willen graag van u weten het verdere vervolg. Wij nemen straks of de GR neemt straks dus in maart een besluit over een van de scenario's, die moet dan verder als ik goed begrepen heb, moet die nog wel verder, stel als het nieuwbouw is, verder uitgewerkt gaan worden. Dan zal er dus blijkbaar een nader onderzoek moeten plaatsvinden naar locatie, voorwaarden risico's zijn bestemmingsplannen, onderzoek naar onzekerheden en het verder uitwerken van bestekken. Investeringsramingen en risico's. Is het dan zo dat in het najaar van 2020 het

algemeen bestuur van Aquon een definitief besluit neemt of is dat dan nog een no go? Hoe gaat dat even verder of zijn we in maart al klaar en is het definitief besloten? Dank u wel.

De voorzitter: Geen behoefte bij de VVD? De heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter voor de beantwoording van de portefeuillehouder. We gaan ervan uit als er ontwikkelingen zijn, dat onze besturen tijdig worden geïnformeerd zodat we kunnen inspelen op de ontwikkelingen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naar CDA. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja portefeuillehouder, bedankt voor inderdaad voor de beantwoording, ook fijn dat u inderdaad onze punten die we hebben ingebracht ter nuancering, dat u die wil mee wil nemen naar het AB.

De voorzitter: Mevrouw Jenniskens, geen behoefte. De heer Van Kretschmar ook niet. De heer Fekkes ook niet. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Wij zijn blij met het antwoord van de portefeuillehouder dat de OR heeft ingestemd met de variant drie en we maken uit zijn woorden ook op dat de OR goed functioneert en heel proactief is door bij door bijvoorbeeld bij de vergaderingen te zijn, dus daar zijn we blij mee. Niet alleen vanwege het belang van de medewerkers zelf, maar ook omdat wij dit als belangrijk risicopunt zien voor de continuïteit van Aquon en daar zijn we gewoon van afhankelijk. U maakte ook een, u begon uw beantwoording met een kleine exposé over uw rol binnen Aquon en daar wil ik u toch nog even op duiden, ik mag toch hopen dat binnen het AB van Aquon, dat er een vorm van collegiaal bestuur is met alle vertegenwoordigers. Dus misschien kunt u daar, u gaf even het beeld dat dat kennelijk niet het geval is en ik zou u daar toch wel even willen horen hoe dat functioneert ook in relatie met de controlerende taak die u daar heeft. Dus ja, u zit daar vanuit Delfland, maar wij zijn ook afhankelijk van delen van Aquon. Dus u begon met dat exposé en ik denk dat u nog even een paar regels daaraan mag wijden. Ik dank u.

De voorzitter: En nu het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Mevrouw Dijkshoorn, die had het en dat is op zich wel denk ik een beetje de tendens van een aantal vragen die ook in de eerste termijn al aan de orde kwamen, hoe worden wij geïnformeerd? Wanneer worden welke besluiten genomen? En wat gebeurt er nou precies op 3 maart als die AB-vergadering van Aquon is, waar de businesscase aan de orde is? In die AB-vergadering wordt de keuze gemaakt uit de opties die in de businesscase liggen en op basis van dat besluit zal de directie natuurlijk aan de gang gaan met, hoe heet het? Het uitvoeren van de werkzaamheden die daarbij horen. En daar zullen besluiten uit voortvloeien die weer voorgelegd moeten worden aan het AB en die zal ik ook voor die tijd met u delen zoals ik net afgesproken heb. En dat geldt niet alleen voor besluiten voor het AB, maar gewoon ontwikkelingen in algemene zin. Het gaat hier wat mij betreft vooral om communicatie dat ook voor u als VV-leden duidelijk is wat er nou precies in het AB van Aquon gebeurde. Dat gaat met, wat mij betreft met maximale openheid. En dat zou in ieder geval ertoe moeten leiden dat ook het vertrouwen van alle kanten in Aquon wat dat betreft nog steviger wordt dan het op dit moment is. En dan hoop ik ook dat mevrouw Dijkshoorn daar nog mee met dit antwoord uit de voeten kan. De opmerking van de heer Jansen, daar heb ik goede nota van genomen. En de heer Hombergen, die is tevreden met de constatering ten aanzien van de OR. Nou, dat doet mij ook genoeg. En die vroeg mij om nog even in te gaan op de rol van, mijn rol als AB-lid namens het hoogheemraadschap van Delfland in het algemeen bestuur van Aquon. Het algemeen... Binnen de

GR, is het zo geregeld, er is sprake van een DB en er is sprake van een AB. Een DB-lid zit altijd in een wat mij betreft in een soort van spagaat, omdat dat DB-lid namelijk het belang van Aquon voor ogen moet hebben. Een AB-lid daarentegen, die kan het geheel overzien en die kan rekening houden, moet zelfs wat mij betreft rekening houden, met de partij waarvoor hij in de gemeenschappelijke regeling als AB-lid vertegenwoordigd is. En ik probeerde een beetje dat verschil te duiden en ook dat spanningsveld wat daar met name bij DB-leden zit, maar bij AB-leden herken ik dat niet. Dus ik weet niet of dat het antwoord is mijnheer de voorzitter, waar de heer Hombergen naar op zoek was. Dan laat ik het hierbij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Ouwendijk. De heer Ouwendijk heeft al gememoreerd dat formeel geen besluit van de VV nodig is, maar in de geest waarin wij willen samenwerken met de VV, hechten we er ontzettend aan dat zeg maar de inbreng die de heer Ouwendijk zo dadelijk hier in begin maart zal maken, dat die gesteund wordt door de VV en het is duidelijk dat, ik concludeer dat de insteek dat wij steunen het centralisatiebesluit en dat wij steunen de beslissing om voor nieuwbouw te opteren, dat die eigenlijk unaniem hier gesteund wordt. Dus ik denk dat dat een belangrijk resultaat is en daar ben ik erg blij mee, ook met mijn andere pet als technisch voorzitter van Aquon. Dank u wel.

B.01 Besluit benoeming plaatsvervangend commissielid

De voorzitter: Dan gaan wij nu door naar agendapunt B01, dat staat hier als bespreekstuk, maar ik wil toch erop wijzen dat het eigenlijk een hamerstuk is, want u weet dat het een, dat er een plaatsvervangend commissielid van het CDA zijn rol heeft neergelegd. En ik ben blij dat CDA een kandidaat naar voren geschoven heeft, de heer Zwinkels, we willen eigenlijk nu de heer Zwinkels benoemen. Dat betekent dat de geloofsbrievencommissie onder voorzitterschap van de heer Verhage, zijn werk kan doen en dan bij de eerstvolgende VV is de heer Verhage, krijgt hij de gelegenheid om daar verslag van te doen en dan kunnen wij een besluit nemen tot toelating van het nu nog te benoemen lid.

H.03 Beleidsnota exoten Delfland

De voorzitter: Daar wilde ik het eigenlijk bij laten en doorgaan naar dan het hamerstuk waarvan een aantal partijen zeiden dat dit besproken zou moeten, dat is beleidsnota exoten. Ik kijk even naar collega hoogheemraad Belt, wilt u nog een inleidende opmerking of?

De heer Hofman: Voorzitter?

De voorzitter: Ja.

De heer Hofman: Voorzitter?

De voorzitter: Pardon, ja.

De heer Hofman: Per interruptie. Wij hadden aangegeven dat we een stemverklaring willen afleggen bij vervanging van de duiker Lookwatering.

De voorzitter: Wij zijn nog niet bij de hamerstukken, dus die, daar krijgt u de gelegenheid toe. Ik haal nu even H03 naar voren, omdat u gezegd heeft dat u dat wil bespreken. Dus daarmee wordt het een onderdeel van de bespreekstukken en dan kom ik straks bij de hamerstukken. De heer Belt.

De heer Belt: Dank u voorzitter. Ik kan heel kort zijn. Ik kijk terug op twee positieve commissiebesprekingen. Dus we hebben een beeldvormende bijeenkomst gehad waar veel, waar een presentatie is gehouden, er zijn veel vragen beantwoord. Op basis daarvan is er een oordeelsvormende bespreking in de commissie geweest, waarin we in het stuk veel opmerkingen hebben kunnen verwerken en op basis van die oordeelsvormende commissie daarna hebben we ook nog een aantal wijzigingen doorgevoerd, onder andere in de bijlage een aantal stukken opgenomen, het belang van biodiversiteit benoemd en op aandragen van de heer Fekkes is er ook nog een korte wijziging in de besluittekst plaatsgevonden, die in feite geen consequenties heeft voor het besluit ver zelf. Nou ja, dat even als intro.

De voorzitter: Dank de heer Belt. Dan geef ik nu het woord aan de heer Middendorp.

De heer Middendorp: Dank u wel voorzitter. Ja, ik deel met de heer Belt dat er twee uitstekende sessies zijn geweest in de commissie en dat dat een zeg maar volgens het nieuwe werk een grote stap vooruit is. Ik deel ook met de heer Belt dat de nota vanaf de eerste oordeelsvorming tot wat nu voorligt aanzienlijk is verbeterd. Eigenlijk is het bijna een helemaal een andere nota geworden en ten goede dus, daar ben ik ook blij mee, maar ik heb wel een vraag aan de heer Belt. We hebben in de commissie heeft de vertegenwoordiger van de AWP nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het feit voor een aantal punten en daar, ja, dat is, dat zijn voor ons toch wel hele zware punten en daarom wil ik u vandaag aanspreken om te kijken of ik u daar een aantal toezeggingen op kan ontlokken. In het eerste punt is u geeft zeg maar vier strategieën aan in de nota, dus ik moet even kijken waar het is, was dat nou? Nou, blijkbaar ergens anders. Ja hier, eerst een preventie, dan actief bestrijden, dan beheersen en dan acceptatie. En wij missen heel nadrukkelijk in die beslisboom tussen beheersen en accepteren het bolletje pilots en onderzoek. Je kan de nota natuurlijk met je eigen interpretatie en door je eigen bril zien, maar wij zien hem zo, dat daar toch eigenlijk staat van nou, als we maar even denken dat we er niks aan kunnen doen, dan wachten we af. En dat zou misschien in alle wijsheid in sommige gevallen een goede strategie kunnen zijn, maar er zijn twee voorbeelden of misschien wel drie voorbeelden in Delfland waarin wij dat nadrukkelijk geen goede strategie vinden. Dus de eerste vraag aan de heer Belt is: kunnen wij, nee, kan in die beslisboom nog een puntje worden toegevoegd? En u kunnen waarschijnlijk zelf beter verwoorden dan wij, maar u begrijpt waarschijnlijk waar de strekking, als we het niet kunnen beheersen en als we geen oplossing weten, kunnen we dan een pilot doen of kunnen we dan een onderzoekje doen en niet weer en dan heb ik het niet over weer een literatuuronderzoek en dan heb ik het ook over weer de vragen, maar dan heb ik het over Delfland proactief. Dan tweede punt, voorzitter, is de Amerikaanse rivierkreeft of de rode rivierkreeft, als ik het goed heb, zijn er inmiddels negen soorten in Nederland, maar de rode rivierkreeft is zeg maar een landelijk verspreid op de nieuwste kaart, daar komt hij gewoon in heel Nederland overal voor, dus vragen over hoeveel zijn er en waar zitten ze precies, die zijn zeg maar door de tijd ingehaald. En het beest zal ongetwijfeld ooit zich in Nederland net zoals alle andere of net zoals veel andere exoten invoegen en dan zal een nieuw natuurlijk evenwicht ontstaan, maar dat natuurlijke evenwicht is er nu niet. En sterker, er komen steeds meer meldingen binnen, onder andere ook van de, hoe heet het? De KNVV, die Delflandclub die zeer actief is, dat de hoeveelheid amfibieën, salamanders en kikkers drastisch aan het achteruitgaan is in sloten waar de exoot Amerikaanse rivierkreeft voorkomt. En hij komt overal voor, dus u begrijpt, dat probleem speelt overal. Een ander bekend probleem is dat de Amerikaanse rivierkreeft het hartstikke leuk vindt om waterplanten stuk te knippen met zijn scharen. En u weet uit de rapportages dat Delfland al jaren geen vordering maakt op de doelstelling waterplanten in ons water. En die rivierkreeft, die werkt ons tegen. Er zitten natuurlijk allerlei effecten aan, want door al die waterplanten door te knippen, is er een sprake van habitatverandering en een verarming en dat systeem wordt instabieler. Nou ja, als je die rivierkreeft op dit moment zeg maar ongehinderd zijn gang laat gaan, de natuurlijke vijanden die er zijn, kunnen het nog niet bijhouden. Ik sluit niet uit dat er een moment aanbreekt waarop dat wel zo is, maar op dit

moment niet. Nu hebben we twee jaar terug in deze VV een motie besproken. Die motie was uiteindelijk op verzoek van de dijkgraaf aangehouden om te onderzoeken en dat was toen hè, twee jaar terug, om te onderzoeken naar de mogelijkheden om die mooie beestjes weg te vangen. En de dijkgraaf heeft toen ook nadrukkelijk gezegd: wij gaan deze in ieder geval in de geest van deze motie aan de slag. Sterker, er is in door uw college toen ook een toezegging gedaan om daar de sportvisseren en de beroepsvissers actief bij te betrekken. En nu zijn we op een situatie aangeland, dat u zegt en dat is zeg maar de ironie, van: ja, we wachten de onderzoeken af. Dat begrijp ik, want de vraag was toen: wilt u het onderzoeken? Mijn zorg voorzitter, is dat, laat ik het voorop stellen, absoluut, die Amerikaanse rivierkreeft gaan we niet uitroeien, maar de dichtheid kunnen we zeker omlaag brengen. Mijn zorg is, dat u straks in april de rapporten heeft en dat u er dan ambtelijk naar gaat kijken en dan is het mei en dan is dan is het seizoen voor dit jaar eigenlijk alweer verkeken. Dus dan praten we over een op zijn vroegst een onderzoekje in 2021. En dan zijn we drie jaar verder na de motie. Dus mijn vraag is eigenlijk: of u, ik snap best dat u zich op de beste manier wil laten informeren en adviseren, maar mijn vraag is ook: kunt u toezeggen dat wat er ook gebeurt, we gaan in 1021 aan de slag? Dat zou ik graag van u horen. Dan ga ik nog een punt verder, Delfland, Delfland is zeg maar in dit geval roomser dan de paus. Wettelijk zijn er mogelijkheden om exoten in bepaalde gevallen toe te passen als een vorm van bio-engineering. Dan denk ik specifiek aan de graskarper en de quaggamossel. In de geval van de graskarper is het vanuit de sportvisserij een langgekoesterde wens om in afgesloten wateren en in volledig overeenstemming met alle bestaande protocollen een aantal graskarpers uit te zetten en ik heb hier in de commissie vertelt dat er op internet een filmpje circuleert waarin daarbij Chinees Nieuwjaar Chinezen zo even twintig drie kilo grote graskarpers is in het water loslaten. Dus als wij het niet doen, dan doen anderen het wel. Wettelijk is het niet verboden om graskarper uit te zetten, het wordt wel met de nodige, hoe zeg je dat? Waarborgen en voorzorgen. En ik vind dat Delfland hier ook op zijn minst niet het nee nooit, maar het nee, tenzij principe moeten hanteren. Datzelfde geldt voor de quaggamossel, de quaggamossel is een invasieve exoot. Dat betekent dat hij zich gratis ratensnel over heel Nederland heeft verspreid. In Delft is het grachtenwater bij vlagen zeer helder. De stadsecoloog van Amsterdam, die laat niet na om op elke bijeenkomst te vertellen wat een geweldige verbetering van het water in Amsterdam dat is. De zorgen die wij hadden met de komst van de quaggamossel, was naar aanleidingen van de ecologische schade die dat beest in de Amerikaanse Great Lakes heeft veroorzaakt. We zijn nu echt tien jaar verder en die schade is hier niet opgetreden. Sterker nog, de quaggamossel, wordt er nu zeg maar van beticht c.q. van verdacht, ook serieus blauwalgen te filteren. En dan ben ik zover dat ik zeg van: nou, het filteren van blauwalgen door de quaggamossel is te verkiezen boven het toedienen van waterstofperoxide. En nu hebben wij een afgesloten plas, die is in Delftse Hout en in die afgesloten plas zitten al quaggamossels. Dus het is niet zo dat als je daar een experiment zou doen, een pilot met quaggamossel, dat je dan de quaggamossel geïntroduceert. Het is ook niet zou het mogelijk is om die quaggamossel daar weg te halen, tenminste, niet, het is niet voor Delfland mogelijk om die quaggamossel daar weg te halen. Dus ik wil... En ten derde wil ik u nog zeggen dan over die quaggamossel, dan ga ik afronden, is dat toen dat drijvende vlot daar is neergelegd, dat daar toen bij de opening of hoe noem je zo iets? Een opening van de vlot, ik weet niet hoe je dat noemt, het dopen van het vlot, is gezegd van: ja, aan de onderkant van het vlot hangen touwen en daar kunnen de mosselen zich op afzetten. Inmiddels circuleren er onderwaterbeelden op internet en er blijken geen touwen aan het vlot hangen. Dus ja, ik hoor zeg maar het hoogheemraadschap aan de ene kant zeggen: ja, als die quaggamossel zich hier dan vanzelf vestigt, dan is het goed. En tegelijkertijd zeggen ze van: nee, we willen ze niet introduceren. Voorzitter, ik vind het echt een moeizame discussie en als u per se de quaggamossel niet wil gebruiken, dan kunt u de driehoeksmossel gebruiken. Die is denk ik tweehonderd jaar of 250 jaar in Nederland, geldt dus volgens zijn normen niet meer als een exoot. Dus ik vraag u ruimte. Dus ik u vraag om pilots toe te staan, om actief net zoals de natuurvriendelijke oever actief de omgeving veranderd. Zo zou je

met een quaggamossel ook actief het zwemwater kunnen verbeteren. Ik hoop dat het voldoende duidelijk is en ik wacht u antwoord in spanning af.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Simon. Mevrouw Onderdelinden.

Mevrouw Onderdelinden: Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor echt allemaal hele interessante dingen hier over die quaggamossel net. Ik ben echt, ik vind het heel interessant allemaal. Maar kort gezegd, is hopelijk de reactie van het college eigenlijk: nee. Want dit, ja, wij zijn juist heel erg blij dat er juist is zegt in het stuk dat er geen nieuwe exoot uitgezet gaan worden. We weten ook dat de quaggamossel heel veel problemen veroorzaakt met dat ze namelijk heel erg goed zijn in het reinigen van het water, wat ook, wat dan juist weer ten nadele werkt van de biodiversiteit waar de AWP natuurlijk ook altijd heel erg bezorgd over is. Goed, tot zover. Ja, het zal niemand verbazen dat het een heel belangrijk dossier voor ons is, dit exootbeleid. En ja, we zijn dan ook erg blij dat we vanaf, dat we op een heel vroeg punt al zijn betrokken bij, ja, bij de totstandkoming van dit stuk. En ja, het zijn, het is nog steeds een moeilijk stuk. Er wordt nog steeds genoemd dat de bestrijding eventueel een optie is en we hebben heel veel discussie gehad over de bescherming van de biodiversiteit, als het gaat over een invasieve exoot die de lokale diversiteit bedreigt. Maar waar, ja, waar we denken dat in dit dossier een beetje aan voorbij wordt gegaan, waarvan we weten dat de hoogheemraad dat wel goed in zijn hoofd heeft zitten, maar we zien het toch niet helemaal terug, is dat juist, ja, het is een beetje een kip en ei probleem. De, dat zo een exoot zich kan vestigen is deels ook gewoon te wijten aan het feit dat er gewoon, dat het eraan ontbreekt dat er geen sterke natuur is in het gebied. Dus als een natuurgebied sterk is als die biodiversiteit sterk is, dan hebben we, dan is er helemaal geen invasieve exoot. En wij denken dus dat daar eigenlijk de focus op zou moeten liggen. Nu, ja nogmaals, nu weten wij dat de hoogheemraad dit ook zeer hoog in het vaandel heeft. Dus we hebben daar vertrouwen in, maar graag nog een toezegging daarvoor in de reactie. Verder worden wij ook, ja, er wordt genoemd dat het vaststellen van protocollen dat dit wordt gezien als bedrijfsvoering, maar wij zouden toch graag op de hoogte gehouden worden van de bestrijdingsmaatregelen van beheersingsmaatregelen, maar ja, nogmaals, ook daarvan denk ik dat het laatste woord nog niet gezegd is. En verder, ja, het was ons opgevallen dat er geen einddatum staat voor dit beleid. Dus we vroegen ons af of het mogelijk is om een evaluatiemoment in te plannen. Dat maakt dan, ja, het maakt niet zoveel uit wanneer dat is, maar als we in elk geval, ja, dat we in elk geval een soort punt in de toekomst zien waarin naar we gaan kijken van: heeft dit het gewenste effect en wat vinden we hier nou eigenlijk van? Ja en dan ben ik er geloof ik wel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik direct door naar de heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter. Onze fractie is van oordeel dat de alertheid is geboden bij het bestrijden van de Amerikaanse rivierkreeft. Wij vinden gezien het ecologisch systeem een stringente aanpak gewoon vereist. En de beslissing wat betreft de bestrijding zou moeten worden gebaseerd op het ecologisch oordeel. Dat heeft commissie Leefomgeving ook geïntroduceerd bij ruimtelijke ordening, maar wij vinden het ook bij de bestrijding van exoten van belang om per regio te bezien wat de invloed is en de schade. Wij zijn benieuwd naar het plan van aanpak met de Algemene Waterschapspartij zijn wij van oordeel dat een pilot daarvan onderdeel moet zijn, hoe de wijze van bestrijding wordt ingericht en wat de effectiviteit is. En wij vinden dat we niet te lang moeten talmen, maar zo snel mogelijk aan de slag moeten, zelfs dit jaar wat ons betreft en dat dat ook qua bestrijding en aanpak in samenspraak met de buurwaterschappen geschiedt, want de rivierkreeft die trekt zich niets aan van waterschapsgrenzen. Dat is ons pleidooi wat betreft het exoten beleidsnota.

De voorzitter: Dank u wel de heer Hofman. Zijn er nog andere fracties die in de eerste termijn nog een opmerking willen maken? Ook al... Ja, de heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja, dank u wel voorzitter, als we hem onthameren, dan haal ik een stukje van mijn stemverklaring naar voren, ja, wij zijn blij met het beleid zoals het er ligt. Het is duidelijk, transparant en dat vinden we ook heel belangrijk, want het is niet niks, als je iets aan exoten gaat doen. Aan de ene kant omdat het onze primaire functie beïnvloed, maar ook omdat het gewoon wel om dieren gaat. Ik ben wel even op zoek en daarmee zou ik mij aan willen sluiten bij de AWP, naar hoe we kunnen zorgen dat als uit onderzoeken blijkt en dan specifiek bij de rivierkreeft, dat er manieren zijn om ze te gaan bestrijden, dat we daar gewoon lekker vlot aan kunnen beginnen en dan kunnen we misschien zelfs voorlopen op de rest van Nederland. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Burg.

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, quota uit de vergadering van, een commissievergadering. De voorzitter zegt: ik stel vast dat er een enkele partij behoefte heeft aan bespreking. Dat is niet verboden. Dus, maar, de meeste partijen zeggen dat het een hamerstuk zou kunnen zijn. Hij constateert het dan twintig uur veertig is en we begonnen met de vergadering om negentien uur dertig. We zitten ruim anderhalf uur in de commissievergadering over de exoten te praten. Ik zit hier nu in de VV en ik hoor ineens allemaal nieuwe dingen, ik hoor een hele verklaring of een hele wetenschappelijk onderzoek over allerlei exoten en mosselen en nog wat iets meer zijn. Ik vraag me werkelijk of we ons te houden aan onze vergadercode. Ik vind dit toch eigenlijk niet zoals we het met elkaar afgesproken hebben.

De voorzitter: Dank u wel de opmerking, maar ik heb geconstateerd dat drie partijen een reden hadden om het toch te willen bespreken. Ik geef nu vraag het woord aan portefeuillehouder Belt om antwoorden te geven.

De heer Belt: Dank u voorzitter. En ik constateer wederom dat het onderwerp leeft. Ik zal een beknopte beantwoording geven op een aantal onderwerpen. Allereerst zitten pilots en onderzoek doen in onze beslisboom, want daar gaat het vandaag om, we besluiten over een beslisboom hoe onze organisatie met exoten om kan gaan. Onderzoek wordt ook genoemd in die beslisboom en zit wat mij betreft ook in al die stappen zoals wij hem doorlopen. Dan kan het zijn dat daar onderzoek voor nodig is. En ik vind ook dat pilots daar een optie zijn om te doen. Dan ga ik door naar de rivierkreeft. Wat ik ook in de commissie gezegd heb, er lopen op dit moment een aantal onderzoeken en pilots. Die zijn in afronding en daarvan verwachten we dat al die gegevens er in maart liggen. En dat zijn onder andere twee onderzoeken naar het afvissen van rivierkreeften. We zien twee andere waterschappen. En daar is de Stoa bij betrokken, daar zijn we als Unie bij betrokken. En het onderzoek wat Delfland heeft gedaan, ligt ook allemaal op tafel dan. Dat is wat mij betreft het moment dat we aan de hand van die beslisbomen dan ook kijken hoe we verder gaan met die rivierkreeft. Dus ik wil niet op dat moment vooruitlopen. Ik wil absoluut zeggen dat die van mij hier een proactieve houding in dit dossier mag verwachten, maar dat gaan we doen als alle informatie op tafel ligt. Daar rolt dan ook een eventueel handelen uit en dat gaan we, dat bespreken we met de provincie onder andere, met andere waterschappen, met de visbeheercommissie. En ik begrijp dat we dan, dat er dan het verzoek is van een aantal fracties om daar in 2020 al wat aan te doen, maar ik wil daar ook niet een overhaaste beslissing in nemen. Dus het moet een overwogen beslissing zijn. Wat vooral van belang is vandaag, is dat we die beslissing vaststellen, want dan kunnen we hem aan de hand daarvan netjes aflopen. Dan, ja, een aantal vragen over, nee, laat ik het zo zeggen. In dit dossier is preventie van het uitzetten van exoten heel belangrijk. Daar praten we ook, daar heeft de Unie een rol, daar heeft het Rijk een rol, dus ook richting tuincentra. Wat daarbij past en wat ook de

strekking van het stuk is, dat wij daar als waterschap wel ook een belangrijke uitgangspunt hanteren is dat wij zelf geen exoten uitzetten en dat ook niet gaan doen. Daarom, want daar zitten allerlei mogelijke negatieve effecten ook aan. Ook als je het hebt over bijvoorbeeld de quaggamossel, dat kan een negatieve effect hebben, dat er bijvoorbeeld te weinig voedsel in het systeem komt. Het kan een effect hebben op dat juist blauwalgen meer kans krijgt. Het kan ook een effect hebben op infecties voor zwemmers. Allerlei vragen en daarvan zeggen wij: daar gaan wij niet mee experimenteren. En dat staat ook in een stuk, hebben we het ook in de commissie over gehad. Dan mevrouw Onderdelinden die geeft aan: ja, de beste bestrijding voor exoten is een ecologisch functionerend systeem die zelf die exoten kan opvangen. Dat is zo. Helaas is dat niet de situatie in ons hele gebied. Daar werken we wel aan. Daar werken we actief aan in het programma waterkwaliteit door de inrichting van natuur, we gaan met het biodiversiteitsbeleid daar ook aan werken. Dus we proberen dat systeem robuust en zelfoplossend te maken. Dan een verzoek om u op de hoogte brengen als er grootschalig sprake is van, laten we maar even concreet zijn, doding van dieren. Als er daar sprake van is, dat is op dit moment alleen sprake van bij muskusratten, dus als er sprake van komt, dat dat ook bij andere soorten is, dan zal ik de VV daarover informeren. U verzoekt ook om een evaluatiemoment en ik zal even nadenken voor een specifiek moment. Maar misschien moeten we zeggen: over drie jaar of zo. Dan de heer Hofman, u, nou ja, u benadrukt eigenlijk het belang van een proactieve aanpak, nou, daar heb ik net iets over gezegd. En dan eentje nog ter informatie. De touwen aan het vlot zouden er wel degelijk hangen en daar hebben we ook beelden van, maar dat is misschien één voor bij de borrel.

De voorzitter: Dat is misschien een technische vraag, die we niet verder bespreken hier. De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Ja, ik ben blij met de intentie die de heer, die de hoogheerraad uitspreekt. Ik ben minder blij met alle slagen om de arm, maar het is inderdaad een VV-vergadering en geen commissievergadering. Ik had u nadrukkelijk gevraagd om de wettelijke ruimte die er bestaat, om die niet uit te sluiten en u, ik heb de indruk dat u dat toch doet. En dan gaat het specifiek om het gebruikmaken van exoten om problemen op te lossen. Kunt u dat nog een keer, kunt u dat nog toelichten? Ik bedoel, ik begrijp uw overwegingen, maar ik vind het moeilijk dat u daar strenger in bent dan de wetgeving van het land.

De voorzitter: Mevrouw Onderdelinden.

Mevrouw Onderdelinden: Ik ben, ik vroeg me af of de AWP dit even kan verduidelijken, want het is toch niet zo dat omdat we het mogen doen, dat we dat dan ook maar moeten doen? Volgens mij heeft de hoogheerraad net best wel duidelijk uitgelegd waarom het niet wenselijk is om nieuwe exoten uit te zetten.

De voorzitter: Ja zeker. Ik zie dat er een interruptie.

De heer Middendorp: Het gaat absoluut niet om het uitzetten van nieuwe exoten. Het gaat om het gebruikmaken van exoten in een gebied waar zij reeds voorkomen. En ik stel mij heel concreet voor, dat in de Delftse Hout, waar de quaggamossel voorkomt, dat je daar een proef kan doen met mosselkorven en waar je kan kijken of je voldoende volume kan maken, waar die mossels niet uit kunnen ontsnappen en ik hoop dat mevrouw Van Onderdelinden op de hoogte is dat bij Amsterdam bij de zogenaamde Varkensbaai dit over de afgelopen zes jaar vijf keer succesvol is geweest. Dus het is niet iets wat ik zomaar ter plekke heb bedacht op papier. Hier is gewoon in Nederland in een voor Delfland vergelijkbare omstandigheden zijn hier zeer uitstekende resultaten mee geboekt. En dan is de vraag: voor een kunstmatig biotoop, want al onze biotopen zijn hier echt kunstmatig, in de KAW is het hier, is het aangelegde natuur, zal ik maar zeggen, dan zie ik niet in waarom we zo superprincipeel moeten zijn dat een beest wat daar al voorkomt, dat we dat niet mogen gebruiken als dat het gebruik van waterstofperoxide zou kunnen voorkomen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Middendorp, u herhaalt eigenlijk de vraag, maar die is volgens mij wel in eerste termijn ook beantwoord door de heer Belt.

De heer Middendorp: Oké.

De voorzitter: Maar bij uw inbreng nou net, vraagt u eigenlijk weer om een argumentatie waarom de ruimte niet gebruikt wordt en ik heb geconstateerd dat de heer Belt wel daar antwoord op gegeven heeft. Dus als u nog een aanvullende vraag heeft, dan bij deze. Maar mevrouw Onderdelinden, afgezien van de interruptie, heeft u nog behoefte om een aanvullende vraag te stellen?

Mevrouw Onderdelinden: Nou, ik wilde de hoogheerraad even bedanken voor de toezeggingen en ik wilde daarnaast toch nog even bewijzen dat er heel erg, dat verschillende VV-leden aangeven dat we, ja, dat we hard moeten optreden, dat we zo snel mogelijk rivierkreeften moeten gaan bejagen en zo, maar ik wilde toch even, ja, aan herinneren dat dit eigenlijk, dat we eigenlijk heel erg vooruit aan het lopen zijn op de zaken. Niet alleen al, niet alleen omdat de onderzoeksrapporten er nog niet zijn, maar ook omdat dit feitelijk helemaal niet onze, ja, ons mandaat is. We moeten dit bij, dit, wij hebben nu, wij hebben besloten hier proactief in te handelen, maar daar, ja, daar valt ook nog wel het een en ander op aan te merken. Dus ik vind het heel erg, hoe zeg je dat? Nou ja, ik vind dat we heel erg op de zaken vooruitlopen als we nu al voor dure bestrijding willen gaan, terwijl we ook heel graag onze tarieven gelijk willen houden. Ik hoop dat de rest van de VV dat in gedachten kan houden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hofman.

De heer Hofman: Portefeuillehouder, zeer bedankt voor de beantwoording. Evaluatie zouden wij toch binnen deze bestuursperiode willen realiseren zodat in de toekomst zeg maar het nieuwe bestuur zijn spoor kan trekken, dat is het enige naar aanleiding van de reactie.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja, dank u wel voorzitter en dank aan de hoogheerraad voor de beantwoording. Ik interpreteer hem als volgt, dat hij gewoon proactief aan de slag gaat met het beleid dat wij vaststellen. We hebben al het vertrouwen in het beleid dat wij vaststellen, dus dat moet volgens mij helemaal goedkomen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Belt.

De heer Belt: Ja, nog één reactie. Daarbij is het goed, dank voor die laatste opmerking ook, daarbij is het goed om te beseffen dat wij geen exotenbeheerder zijn. Wij zijn een waterbeheerder en wij handelen op exoten omdat wij zien dat het soms overlast geeft op onze assets en doelen. Dus dat is onze positie en...

De heer Middendorp: Voorzitter, per interruptie.

De heer Belt: Als ik nog heel even...

De voorzitter: De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Ja, ik heb de heer Belt iets dergelijks ook eerder in de commissie horen zeggen en daarmee verschillen wij absoluut van mening. Wij zijn misschien niet, we zijn inderdaad niet de formele exotenbeheerder, dat is de provincie. En u heeft in uw stuk aangegeven dat u zo nodig op dit beleid van de

provincie vooruit wil lopen, dat is uw verantwoording, maar wat voor ons belangrijk is, is waterkwaliteit is ecologische waterkwaliteit en biodiversiteit. En die staat onder druk vanwege één bepaalde exoot. En dat probleem is niet gister begonnen, dat probleem speelt al een hele tijd. En ik... Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Belt.

De heer Belt: Ja, volgens mij bedoelen we hetzelfde, want daar bedoel ik mee dat het onze doelen begrijpt, dus vanuit die rol handelen we ook. Tot slot de heer Hofman, ik zei een evaluatie binnen drie jaar, u zegt binnen deze periode. Nou, volgens mij is dat exact hetzelfde dan.

De voorzitter: Dank u wel. Wil ik graag nu naar het besluit toegaan. Dit is geagendeerd om het exotenbeleid van Delfland vast te stellen. Het besluit is ook geprojecteerd, dus ik wil eigenlijk direct doorgaan naar het besluit zelf. De beleidsnota exoten Delfland, behorend bij dit voorstel, vast te stellen. Is er behoefte nog aan een stemverklaring? Nee. Dan breng ik het nu in stemming. Wie is voor dit besluit? Wie is tegen het besluit? Dan is dit besluit unaniem genomen.

H Hamerstuk

H.02 Vervanging duiker zijtak Lookwatering

De voorzitter: Dank u wel. Komen wij nu bij, even kijken, het agendapunt over het hamerstuk, de duiker zijtak Lookwatering. En daarvan heeft, even kijken, ChristenUnie SGP gevraagd om een stemverklaring af te leggen. Ik zal zo dadelijk ook en maar laten we maar beginnen met uw stemverklaringen. Als er andere fracties zijn die ook behoefte hebben aan een stemverklaring, krijgt u zo dadelijk ook de gelegenheid daarvoor. De heer Hofman.

De heer Hofman: Nu niet meer. Dank voor de mogelijkheid om een stemverklaring af te leggen. Wij hebben met instemming kennisgenomen van de aanvullende notitie en wij zijn daar zeer content over. We hebben goede nota genomen dat in de toekomst zowel de aan- en afvoer ook bij de capaciteitsbepaling en aanleg van gemalen wordt toegepast. En wij zien met vertrouwen tegemoet dat veel integraler bij ontwerpen zeg maar van gemalen en dergelijke de zaak wordt beschouwd. Met deze condities kunnen wij instemmen met het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ja, wij kunnen ook instemmen met het voorstel. En ik wil de hoogheerraad bedanken voor de aanvullende informatie die gekomen is naar aanleiding van de commissiebehandeling. En daar stond eigenlijk precies waar wij naar op zoek waren, dat gaf heel veel duidelijkheid en ook de leerpunten die daarin stonden, die geven gewoon heel veel vertrouwen voor de toekomst, dus dan ook daarvoor.

De voorzitter: Zijn er nog andere fracties die behoefte hebben aan een stemverklaring? Zo niet, dan breng ik nu het besluit in stemming en het besluit luidt als volgt: het investeringsplan voor de vervanging en vergroting van een duikende Lookwateringgemeente Midden-Delfland ter grootte van 183.000 euro vast te stellen en ten tweede het uitvoeringskrediet ter grootte van 170.000 euro beschikbaar te stellen voor vervanging en vergroting van een duiker in de Lookwateringgemeente Midden-Delfland. Wie stemt hiervoor? Wie stemt tegen? Dan is ook dit besluit unaniem aangenomen. Dank u wel.

S Sluiting

De voorzitter: Dan komen we daarmee, zijn we aan het einde van de vergadering. Er is...

De heer Jansen: Voorzitter, ik heb nog één opmerking.

De voorzitter: Nog één opmerking.

De heer Jansen: U was mij net iets te snel bij punt B01. Maar vanuit het CDA wil ik, of B02 is het geloof ik, maar vanuit het CDA willen we graag, zijn we heel blij met dat de heer Zwinkels is benoemd als commissielid.

De voorzitter: Dank u wel. Ik was inderdaad erg snel. Maar dat is dan hierbij rechtgezet. Verder doet het mij veel genoegen u zo dadelijk allemaal welkom te heten bij de bestuurslunch. En dat is, we beginnen om twaalf uur. Ja. Twaalf uur in de Albrechthal. Dank u wel. Dan sluit ik nu de vergadering.